

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok főrekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesleljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohánytörszékben.

A székesfejérvári keresztény fogyasztási szövetkezet évi közgyűlése.

A ki csak egy kis fáradságot fordít a székesfejérvári keresztény fogyasztási szövetkezet jellegére, keletkezésére, jelen helyzetére és arra a jövődre, a mely rája vár, az önmaga cáfolja meg azokat a vádakot, a melyeket az érdekeltek ellene szoktak szórni.

Honnan sarjadt? A szívekből. Ott pedig a közszükséglet gyökerezett meg és azok a példák, melyeket a messzebb-látó a külföldön mindenütt, a közelebbre tekintő pedig Magyarországon igen sok városban, sőt számtalan gyéren lakott falucskáiban is virágozni látott. Mondd nekik, hogy nem nyulsz a kar után, a mely segítségért feléd nyul s akkor méltán soroznak a rossz pásztorok közé, kik első-ródní engedik nyájukat.

Az önégyezés eszméje lesz az egyedüli rugó, a mely népünket a legsúlyosabb gazdasági válság sorvasztó karjai közül ki fogja szabadítani. Ezt belátja ma minden gazdász. S a ki ebben az irányban működik, hazafit, nemzetmentartó munkát végez, küzd a magyarságért, a melynek itt ebben a hazában nemcsak halni, de élni is kell.

A ki végighallgatta a közgyűlést, a ki látta az örömet és megelégedést, a mely a szíveket eltöltötte és az arcokra kiült, az meg lehet győződve, hogy a székesfejérvári keresztény nép halálával és ragaszkodással fizet a szövetkezeti eszme harcossainak és nem fogja őket cserben hagyni; beláthatja azt is, hogy az a mag, a mely csak néhány hónap óta serdült fává, még csak ezután fogja enyhét adó árnyékát és édes gyümölcsét nyújtani a köréje csoportosulóknak. A keresztény fogyasztási szövetkezetre Fejérvártól biztató jövődö vár.

Maga a közgyűlés 11 én d. u. következőkép folyt le:

K. Horváth István a szövetkezet elnöke lelkes megnyitással üdvözölte az egybegyűlteket, kik a Katolikus Kör helyiségeit zsúfolásig megtöltötték, sőt a folyosót is ellepték. Fejtette a Szövetkezet eddigi működését és áldásait. Majd Kéri Ferenc olvasta fel az alelnök jelentését, a mely viszszaállt a Szövetkezet alakulására, azokra a nehézségekre, melyekkel küzdenie kellett, míg ügyes kezekben a fejlődés mostani fokáig eljutott. Örömmel emlékezik meg arról a rokonszenvről, a mely napról-napra erősebb táborban tömörült az eszmével rokonszenvezőket. Majd az évi mérleget olvasták fel, a mely a Szövetkezet anyagi helyzetéről világosította fel a tagokat. Streit Ferenc alelnök mindenütt magyarázó szavakkal kísérte a jelentést s a tagok öröm-

mel győződtek meg arról, hogy a Szövetkezet öröndetesen virágzik, hasznát már most is látja mindenki és oly kezekbe van letéve, hogy jövője a legszebb reményekre jogosít. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a 109 koronát, mint a négy hónapi forgalom tiszta jövedelmét a tartalékalaphoz fogja csatolni. — A régi tisztviselőket egyhangulag újra megválasztották, számvizsgálóknak a jövődre Pangl István és Schmöll József küldettek ki.

Végül egy nagyfontosságú indítvány került a szönyegre. Chay Antal utalt arra a körülményre, hogy a Szövetkezet által jelenleg bérelt helyiség, a bevásárlók nagy számához képest szűknek bizonyult. Gyakran megtörténik, hogy egész csoport áll a bolt előtt, nem tudván bemenni és gyakran félóránig is kell várakozni, míg a sor rájuk kerülhet. Így a kiszolgálás gyorsasága sokszor fizikai lehetetlenség, sokan eltávoznak, vagy meg sem kísérik a bejuthatást. Továbbá: a szövetkezet egyetlen helyisége nagyon távol fekszik a város külső részétől s ez is sokakat visszatart, hogy bevásárlásaikat ott eszközöljék. Végül, mivel a szövetkezet nem annyira a belváros, mint inkább a külvárosok közönségei igényeinek kielégítésére alakult, indítványozom, hogy a külvárosokban **fiók fogyasztási szövetkezetek alakításának.** A közgyűlés nagy lelkesedéssel vette tudomásul az indítványt és örömmel csetlakozott az előadó javaslatához. Némi vita után elhatározták, hogy a **belvárosi keresztény fogyasztási szövetkezet** azokban a városrészekben, a melyek legalább 150 darab 10 koronás részlejtellyel jegyeznek, a saját megterhelése nélkül, fiók-szövetkezeteket létesít.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Az örült.

Hídeg, sötét, félfelmes az éjszaka. Elektromossággal telt vésztojósó sötét felhők ejtik hatalmukba a csillagok binodalmát. Elfátyolozzák az azokon áttörni akaró hold halvány sugarait. Az ég dörgő haragja rettegésben tartja a falu összes élő lényeit. A mennyei csatornák megeredt árja végenyészettel fenyegeti a hegy alján szétszórt falu laza alapokon nyugvó vályog viskóit. Csak a szemet vakítva — káprázató villámláncok cikázó fénye szolgál „David lámpá”-ul a biztonság révíthé menekülőknak, mert a dühöngő szélviharon: szenved hajtórést minden világítási kísérlet. A megjövendölt itéletnap közeledtére gondol a halandó. Pánik uralkodik minden hajlékban.

Vezeklés érzetét keltő borzadalom ez. Szentelt viaszgyertyák pislogó lángjainál forgatja imakönyvét a falu olvasni tudó örege, nagyja.

Az anya keblére szoritja féltett magzatát. Földre szegezett tekintettel remegve lapul meg a háziállat és velőtrázó böggéssel — tutulással segígyért rimáncodik. Sziklahasadékban és faodvakban szorognak éjjell kalandorok, a bagoly és a denevér. Fák tövében húzódik meg az annak koronájából kizavart, átázott, röptehetetlen éneklőmadár sereg.

Elszorult szív, imára kulcsolt kéz, epedve várja a virradatot.

Egyedül Göndör Peti érez beszámíthatatlanságában erőt szembezállhatni, mérközni a mindent megfélemlítő elemekkel.

Petit, a falu szépeinek eszményét, Hardyék Lenkéje ígerte meg darázs dereku növéssel, ábrándos nefelejtkek szemével — álnok hűtlensége azonban szerelemőrültté tette.

Sokat küzdött szerető, de vigasztalódní nem tudó szíve a csalfa leány hitszegése szűlte fájaldalmával. Sorsával kiengesztelődní csak nem tudott. Elviselhetetlen sorvasztó bujában — de csak rövid ideig — egyedül a cigány nyirettyúje volt mentőszála keservekben fuldokló szívének.

Idegrendszere végre is engedett a csalódás okozta lelkiirázódattatás erőszakának... Szellem-beteg lett — megőrült.

Lélektani processuson mehetett át lénye, kedélye az ominózus éjszakán.

Letargikus körtünetekben tepsdó elméjét befolyásolhatta — foglalkoztathatta a vázolt vilamos légkörnyezet. Elhatározásra — tette ösztökelte beteg lélkét...

Rohamában gondolatmenetének fonala a boszuállás lehetett, — terveit a gyilkolási mániá lenghette át.

Dühtől tajtékozó száj és a merev tekintet árulták el lelki küzdelmét.

Hasztalan volt hozzátartozóinak erőlködése, a bottal fölfegyverezett őrgöngt lecsitítani — mérész tervében megakadályozni.

Főlkerekedett hűtlen imádotja keresésére, hogy méltatlan megaláztatását megboszulja.

Födetlen fővel, félig meztelen és lihegő mellel rohant a sötét éjszakába. Botjával hadonázva, látszólag utat tört magának a levegőben. Utját a falu végi határban elterülő, sással szegélyezett tónak vette. Járáskelésében akadályt nem

gördített lába elé sem árok, sem csipkebokor s azokon számba nem vehető sérülésekkel átesett.

Bolyongás közben — szenvedése sanyargatásainak behatása alatt — érkeket a latonány urajja.

Érzékszalódásában tóban fürdő, kecsesen mozgó, pajzán lényeken akadt meg szeme. Korsók és kagylókkal térépelve merítgetnek a tó vízből, soha nem öregedő, de halandó istennők — nimfák — ezek.

E túlvilági társaságban pillantja meg hűtlen szerelmét, Lenkéjét, a mint bűnbánó mosolylyal — ölelésre tárt karokkal kacérkodik vele...

Villámsújtásra szellemül át beteg elméje, szíve szakít az öldökös mániájával.

Eldobja botját és hanyatholok rohan lebegő eszményét ölelni... csókolni...

A part mellett sekélyes tóviz egyre mélyebb lesz. Az iszapgázolás kimeríti fizikai erejét. Egyensúlyát veszti az eszményi csökkért való birkózásban, a nimfával — elmerül.

Hulláját a fáradságos kutatás dacára csak a véletlen szolgáltatja övéi kezébe.

A sást szedők bukkantak a tragikus véget ért boldogtalan szerelmes oszladozó tetemére.

Szomorufűz lecsüngő ágával jelzi az egykor deii legény nyugvó helyét. A fűzet a gondviselésen kívül a hiteszeget és házasságában boldogtalan ara keze ápolja áhitattal. Könyzápóra, melylyel azt sűrűn öntözgetni meg nem szűnt — terebélyes fává nevelte.

Fuvalomkor ágainak halk suttogása panaszkolja a bánatában megtört szív keserveit.

Króner Ede.

Mai lapunk 4 oldal.

Zaradékul Chay Antal indítványára a közgyűlés közönetet szavazatot a szövetkezet vezetőseinek, a kik nem kímélték semmi fáradságot, megvonták maguktól a kényelmet, gyakran éjjelen keresztül munkálkodtak keresztény polgártársaiknak javáért s mindezt önzetlenül cselekedték, nem vártak hasznót, elismerést és jutalmat senkitől, sőt elviselték azokat a vádakat, amelyek az ellenség táborából feléjük hangzottak. — Közönetet és hálát értemelnek, a melyet a közgyűlés élénk éljenzéssel el is fogadott.

Laktanyaépítés.

Székesfejérvár szab. kir. város törvényhatósága még 1898-ban elhatározta, hogy a cs. és kir. 69. gyalogezred törzse, kerete, hadkiegészítője, továbbá 3 zászlóalja s a megfelelő tartalékos legénység részére laktanyát épít. Azóta tervezgettek, alkudoztak a katonai hatósággal, míg nem a januári közgyűlés elé már kész terv került s mert törzsvagyon elidegenítéséről van szó, a tárgynak újabb közgyűlés elé vezérlését írja elő a törvény.

Igy került ez az ügy a mai rendkívüli közgyűlés elé, melyet 10 órákor nyitott meg a változó laktanya tanácsstermben *Fiáth* Pál báró főispán. Az ügyet *Tóth* István főjegyző referálja. Előadja, hogy a részletes tervek s a költségvetést *Say* Ferenc építész beterjesztette, az építészeti szakosztály, a tanács, de meg az e célra alakított vegyes felülvizsgáló bizottság is elfogadta. Kéri tehát a tervek jóváhagyását, az építés határozati kimondását, az építés, illetve a vállalatba adás-módozatainak megállapítását s a fedezetről való gondoskodást. A tanács a már kész tervek alapján pályázat útján akár átalányban, akár csoportonként javasolja a vállalatba adást. A fedezetre vonatkozólag a pénzügyi szakosztály figyelembe veendőnek tartja, hogy a regale-kötvények árfolyama névértéken felül áll s így értékesítésükre kedvező idő és alkalom állhat elő. Figyelembe veendő még, hogy az országos kamatláb lezárása folytán a kormány tervbe vette a regale-kötvények jelen címleteinek bevonását újabb címletek pótlásával. Egyidejűleg azonban ajánlja, hogy a törvényhatóság puhatóldozzék, mely feltételek mellett volna nagyobb pénzintézetektől a fedezeti összeg kölcsön útján beszerezhető.

Keresztes Ignác katonai elnök a fentiek ismertetése után felvilágosításként kijelenti, hogy az építkezés 483.418 k. 32 fillérbe kerül, a bérösszegeből befolyó jövedelem évi 27429 korona, vagyis a befektetett tőkének 5.15 százaléka, nem számítva az építési hely értékét, az évi tatarozást, a kopási százalékot. *Dieballa* óvatosságot s kellő körültekintést célzó beszéde után *Havranc* polgármester az építés vállalatba adását csoportonként ajánlja. Nagybbr tér nyílik ugy a vidéki iparosoknak, pedig ez célunk nem lehet; de meg az ellenkezés is sok nehézségre ütközik. *Pénzes* Imre az illemhelyek mázós kögagyagsóvei helyett vascsoveket ajánl. Drágább, de tartósabb. Beszéde további fonálán kifejti, hogy a munkát csoportonként ajánlja vállalatba adni, hogy helybeli iparosaink jussanak munkához. Tanulhatunk az igazságügyi palotánál, a melyet képviselői protekcio folytán nem szakember nyert el s most vidékről szállítják a munkát. Felelmi még az építés folyamán felállítandó kantint, melyre szintén pályázatot kell hirdetni. *Fiáth* főispán a távol levő *Zichy* Jenő grófra vonatkozó megjegyzésre kijelenti, hogy *Zichy*-t, de magát szót is a közbenjárásra a legjobb intenció vezette.

Róssa Ferenc a kögagyagsó alkalmazását nem rosszálja, mert éppugy megfelel függőleges elhelyezés mellett, mint a vas. Ajánlja, hogy a munkálatot csoportonként adják vállalatba. *Dr. Kuti* József osztózik a polgármester aggodalmában, átalányban ajánlja a vállalatba adást egy azonban, hogy többen szövetkeze is pályázhasanak. *Winkler* főmérnök a kögagyagsó alkalmazását célszerűnek tartja s nem tartja helyesnek a csoportonként való vállalatba adást. *Szabó* *Bakos* András épen a helybeli iparosok érdekében *Pénzes* Imre véleményét osztja, ugyanily véleményen van *Lásits* István is, a ki részletesebb számítását kíván, mert ha a tatarozást, ko-

pást stb. is számításba vesszük, jövodelemlről pedig beszélhetünk. *Havranc* polgármester nem a direkt jövodelemben keresi a hasznót, indirekt jövodelemlt kell egy laktanyának keresztünk s ezt a forgalom növekedésében meg is találjuk.

Say Ferenc a csoportmunka ellen van, mert ez a vidéki konkurenciát kizárná. A szabad választás jogát a pályázók közül tartsa fenn magának a közgyűlés s akkor majd módjában lesz a helyi ipar pártolása. A tanács javaslata mellett foglal állást.

A vita befejeztétven, a közgyűlés egyhangú határozattal kimondotta, hogy a laktanyát felépíti, a bemutatott építési tervet és költségvetést elfogadja, illetve jóváhagyja. A munkálatot átalányban vagy csoportonként pályázat útján vállalatba adja és pedig a következő csoportokban: I. Föld-, kőműves-, kőfaragó-, cserépfedő munkák, illemhely berendezése, külső munkák, vas-tárgyak. II. Ács munkák. III. Bádogos munkák. IV. Asztalos és lakatos munkák, kályhák és tűzhelyek. V. Mázoló- és szobafestő munkák. VI. Úvegves munkák.

A fedezeti összeg beszerzésére vonatkozólag a közgyűlés a pénzügyi szakosztály javaslata, illetve *Mohai* főszámvéző felszólalása alapján utasítja a tanácsot, hogy a regale-kötvények értékesítésére vonatkozólag a pénzügyminiszterhez felterjesztést tegyen; egyidejűleg azonban kiküldi *Havranc* polgármestert, *Mohai* főszámvévet és *Dieballa* György biz. tagot, hogy egy nagyobb kölcsön felvételére a hazai, de külföldi pénzintézeteknél is tájékozódást szerezzenek.

Ezen határozat kimondása után *Fiáth* főispán kijelenti, hogy *Hüntsch* Antal számgyakornokot tb. számfejtőnek kinevezte s ezzel a közgyűlés 12 órákor véget ért.

Két dolgon csodálkozunk: a bizottság pénz nélkül határozott az építési ügyben s hogy *Tamási* Gyula nyug. gazd. tanácsos elhalálozása nem érdemelt egy-két kegyeletes szót!

UJDONSÁGOK.

Dr. Major Ferencz orsz. képviselő.
Tegnap folyt le a nyitra-zsambokrési képviselő választás, mely dr. Major Ferencz fényes győzelmével végződött. A néppárt, noha e kerületben is óriási többséggel rendelkezik nem nagy bizalommal tekintett a választás elé, részben mert újra az országiszerte hírhedt nyitramegyei közizgazgatás lelkiismeretlenségével kellett megküzdnie, részben pedig, mert a választási elnök, *Lénárt* Sándor, a ki mint választási elnök igen viharos múlttal dicsekedhetik, oly intézkedésekkel keserítette el maga ellen az ellenzékét, hogy a rémlátóbbak már egy második várnai vagy esacai választást jósoltak. A választás jellemzésére elég megjegyeznünk, hogy 90 néppárti szavazót utasítottak vissza s még így is dr. Major 922, Rudnay pedig 792 szavazatot kapott. Hiábavaló volt a liberális párt minden erőlködése, az igazságnak győznie kellett.

Tamási Gyula. Egy tiszta magyar jellemű, lelkiismeretes tisztviselő hagyta el az életet. Már mint fiatal poeta, majd mint zamatos magyarságú író megkedvelte magát előkelő körökben s a mikor pedig évtizedekkel ezelőtt a város szolgálatába állt, puritán jelleme példaképpül tündököltetett tisztársai előtt. És dolgozott, munkálkodott kitartó szorgalommal mindaddig, míg meggyengült szervezete végre is pihenésre készítette. Nyugalomba vonulása után is naponként láthattuk a magyar ruhás öreg urat, miglen hectekkel ezelőtt a mindinkább fokozódó gyomor baj teljesen ágyhoz kötötte. Napokkal ezelőtt érezte az utolsó óra közeledtét, elkészült a nagy utra, kibékült léleivel s tegnap átadta lelkét Terem-

tőjének. Ma temették el s koporsójánál a városi tisztikar testületileg s a város tisztikára a gyász számmal jelent meg. A város tisztikára a gyászeset alkalmából a következő gyászjelentést adta ki:

„Székesfejérvár szab. kir. városi tisztikara szomorú megilletődéssel tudatja, hogy szeretett volt tisztársa *Tamási* Gyula nyug. gazdasági tanácsos 1902. évi február 12-én délelőtt 9 órákor, Székesfejérvárott Szent-István-utca 17. sz. a. levő lakásán, a haldoklók szentségének felvétele után, átadta lelkét az Urnak. Az elhunyt temetésének gyászertartása február hó 13-án délután 4 órákor leendő Szt.-István-utca 17. sz. a. lakásán, ahonnan földi maradványai a „Szent-Háromság”-ról címzett temetőbe vitetnek nyugalomra. Az engesztelő szent-mise-átdozat folyó évi február hó 14-én délelőtti 8 órákor fog a székesegyházban az Urnak bemutatni. Székesfejérvár, 1902. február hó 12-én. Pihenjen csendesen az örök béke ölében!”

Zarandoklát Rómába. *Grósz* Ferenc ettyeki káplán nagyszabású zarandoklót vezet Rómába, hogy a katolikus hívek Ó Szentsége 25 éves jubileuma alkalmául annak áldásában részeshüljenek. Utirány: Budapest—Fiume, Ancona—Loreto—Ancona—Róma—Florence—Bologna—Pádva—Velenice—Fiume—Budapest I. oszt. 255 kor., II. oszt. 200 kor., III. oszt. 102 kor. 6 napi szállás és ellátás Rómában. Jelentkezni lehet márc. 10-ig Ettyeken. *Grósz* Ferencz már megtette ezt az utat és egy kedves, ügyes könyvecskében népszerűen leírja ebbéli tapasztalatait. A könyv ára 60 kr. Méleglen ajánljuk, valamint magát a zarandoklót is. Felvilágosításokkal esetleg szerkesztőségünkben is szívesen szolgálunk.

A „*Polgári dalnok*” estélye, miként már jeleztük, fényesen sikerült. Szép közönség töltötte be f. hó 9-én a „Fehér bárány” vendéglő tágas termeit s zajos tapsokkal jutalmazta a *Mezőgyes* József ügyes vezetését mellett szereplő dalárdát, főleg pedig *Szakál* Sándorné urnót és *Wock* Irénke kisasszonyt. Az estélyen jelen voltak:

Asszonyok: Belák Ignácné, Bandl Ferencné, Bognár Béláné, Bognár Józsefné, Bucholczer Rezsóné, Beke Jánosné, Csonka Gyuláné (Várpalota) Dietrich Edéné, Endresz Sándorné, Esser Lajosné, Fazekas Lajosné, Fekete Gézáné, Goldmann Henrikné, Grósz Adolfné, Grósz Ignácné, Hesz Józsefné, Kiss Antalné, Kiss Gyuláné, Kristóf Károlyné, Kisler Rudolfné, Liszt Ulrihné, Luttor Ferencné, Misik Jánosné, öz. ifj. Mann Józsefné, Németh Jánosné, Nyári Ferencné, Obermayer Imréné, Pető Jánosné, Reiter Sándorné, Steinmetz Ferencné, Sztupa Jánosné, Szabó Ferencné, Szabó Józsefné, Szabó Istvánné, Szakál Sándorné, Szentes Jánosné, Szép Károlyné, Tamássi Sándorné, Vida Ferencé, Vekelle Ferencné, öz. Vekelle Ferencné, Weisz Gyuláné, Pásztyay Lászlóné.

Lányok: Babos Mariska (Polgárdi), Cselhi Juliska, Grósz Ilonka, Hekele Erzsike, Hesz Annuska, Hesz Juliska, Kumbek Jolán, Nyári Franciska, Reiter Aranka, Schwarz Katica, Szabó Mariska, Szalay Ilonka, Varga Juliska, Virág Berta, Vekelle Emma, Weisz Annuska, Wock Irénke. Felülfizetni szívesek voltak: Hagenmácher hivatalnokai 10 k., Kristóf Károly 8 k., Népeth János, Kiss Antal 6—6 k., Bandl Ferenc, Törley József pezsgőgyáros 5—5 k., Belák Ignác, Koltai Tóth István 4—4 k., Szabó Ferenc 3 k., főtiszt. Scheirich Antal, báró Gudenus Ervin, Körösy Gyula, Mayer Lajos, Róth József (Étyek), Pásztyay László, N. N., Misik János, Nagy Lajos 2—2 k., Havranc János, Stummer Károly, Könyig Lajos, Sztupa János, Kolman József, Pertz Ferenc, főtiszt. Felber Géza, N. N., N. N., Vida Ferenc, N. N., Válik testvérek, Goldmann Henrik, Vértés Kálmán, Sütő Ferenc, Szép Károly, N. N., N. N., N. N., Szakál István, Dornis István, Chay Antal, Gombos János, Esser N., Tomany Antal, Makk József, Trummer Sándor, ifj. Hegyi József 1—1 k., Grösz Adolf 60 fill., Kaász Antal, Sztupa István, Sterneczky István, Bucholczer Rudolf,

Marschall Lajos, Emhecht Gyula, ifj. Emhecht Ferenc, Bogrnár József, Weisz Gyula, Virág János, N. N. 40—40 fill., N. N., N. N., N. N. 20—20 fillér. Összesen 105 k. 20 fillér.

— **Katonazene.** Az V. honvédkerület zenekara, a miről már megelőzőleg értesítettük olvasóinkat, kedden tartotta volna az *Othón* kávéházban hangversenyét. Mivel azonban azon időben Budapesten vendégszerpeltek, a hangverseny *tréfás műsorral* szombatra, azaz e hó 15-ére halasztatott.

— **A bicskei katolikus Népkör** f. hó 2-ikán tartott évszázad közgyűlésén hozott határozat értelmében farsang utolsó vasárnapján sikerült felolvasó-estélyt rendezett. A teljes számban jelenlevő kortagok és vendégek egy élvezetes est emlékével távoztak. A felolvasó-estélyt a község köztisztviselőiben álló plebánosa Szarka Gyula, ki a kath. Népkörnek buzgó elnöke, szép szavakkal nyitotta meg, majd Horváth Imre bicskei káplán „Ultramontan” cím alatt lendületes előadással igazán tartalmas és érdekes felolvasást tartott. A nagy tetszéssel fogadott felolvasás után Schefftsik Jakab „A munkáról” olvasott fel, mignem befejezésül Tolnay Károly lépett a felolvasó asztal elé s „Lottika” címen humoros felolvasást tartott általános derűtlenség közt. A felolvasást követte a plebános ur záróbeszéde, ki összetartásra buzdította a kath. kör tagjait. A tagok azután még sokáig együtt maradtak s néhány felkösöntő elhangzása után barátságos beszélgetéssel töltötték el farsang utolsó vasárnapját.

— **Zongora vizsga.** A budapesti nemzeti zenede befefező zongora tanfolyamáról vizsgázott egy tehetséges földünk, *Ébner Ilonka* k. a. a mult héten. A szép tehetségű művésznőről már akkor szólunk elismerőleg, mikor mestere *Leéb* Erzsike záróvizsgáin néhányszor hallottuk s ezen elismerésünket most csak ismételjük és gratulálunk.

— **Észlekedelem.** Gusztovics Rókus a helybeli 12. dsidászed legidősebb örmestere hétfőn ülte nejevel esküvőjének 25 éves évfordulóját. Az egyházi szertartás a főtemplomban ment végbe, utána a boldog pár lakásán lakoma következett. Hogy azonban nem csupán ök, de maga az egész ezred is ünnepelni akart, kitűnt abból, hogy a bajtársak, élükön a tisztikkal d. u. a pompásan feldisített vivőteremben 50 teritékes lakomát rendeztek az ünnepeltek tiszteletére. Megjelent rajta Matiz alezredes és a tisztikar is és ékes felkösöntőkben kívánták a boldog párnak hosszú életet és tartós boldogságot. Csanyi bandája rázendített a pompás nótákra s a megjelentek soká együttmaradtak a legvidámabb hangulatban.

— **Sz. Antal kenyere Seregélyesen.** Gróf Hadik Jánosné öméltsága seregélyesi kastélya házi kápolnájában őszszel felállított sz. Antal perselyének tartalmát, 160 koronát, melyet mind csak a grófi családtagok raktak oda, a napokban osztotta ki a helybeli szegényeknek vallás külömbiség nélkül. 16 kath. mellett a szentek tiszteletét el nem ismerő 14 ref. részestül a szent áldásában per 5 koróna. Ilyen türelmetlenek a katolikusok.

— **Áthelyezés.** *Krajtsik* Soma, a helybeli kir. javítóintézet igazgatója, hasonló minőségben az *ászodi* kir. javítóintézethez helyeztetett át. *Hellyét: Váshrhelyi* Gyula kolozsvári kir. javítóintézet családfővé tölti be, ki ez alkalommal nevezetett ki igazgatóvá.

— **A kis kontorás.** Kedden délelőtt feltűnt a vasúti indóháznál szolgálatot tevő rendőrnek, hogy egy kis maszasos cigánygyerek doboz számára veszi a „Hölgy”-szivarkát, tojat háromszor is, négyszer is ar önműködő tyukkal, aztán a másik önműködő gépet is eteti 20 fillérekkel. Igazításra szólította s csakhamar kitűnt, hogy a 14 éves cigány Nagy-Igmándról (Komárommege) jött, ott volt az édesapja bandájában kontorás, de mert megunt a muzsikusi életet, elemelt a banda pénzéből 60 koronát s Budapest felé tart. Tegnap azután megjött Kovács Sanyi apja s miután egy mogyorófavesszővel elnadrágozta a kis kalándort, visszavitte Nagy-Igmándra.

— **Városi közigazgatás.** Székesfejérvár szab. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt 10 órakor tartotta rendes havi ülését *Fiáth* Pál főispán elnöklete mellett. A közigazgatás mult havi állapotról tett általános jelentés után dr. *Bierbauer* Viktor főorvos jelenti, hogy a város közegészsége a lefolyt január hóban kedvezőtlen volt, dacára az 50 születési többletnek, mert a kanyaró járványosan lépett fel s 6 halálozást követelt. A kanyarón kívül uralkodó megbetegedések a tüdő és légutak lobos és hurutos bántalmái és a savós nyákhártyák csuzos megbetegülései. A kanyaró január 3-án lépett fel Kis-Kecskeméten és a Mann-féle téglatelepen, honnét a városba is behurcoltatott. Járványára fajulható betegségek szám szerint a következők: Kanyaró 153, gyógyult 54, elhalt 6, ápolás alatt maradt 93. Báránymű 11, vörheny 1, számarhurut 12, difteritisz 1. A mult hóban született törvényes fi 61, nő 42, törvénytelen fi 4, nő 4, összesen 111. Ikerpár 2. Házasság 57. Elhalt fi 33, nő 21, összesen 61. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 14, nő 11, törvénytelen fi 3, nő 1. Nevezetesebb halálokok: Veleszületett gyengesség 5, görcsök 3, bélhurut 2, kanyaró 6, tüdőlob 10, tüdővész 7, guta 2, vízkór 1, elmebaj 1, aggkór 7, öngyilkosság 3, véletlen 1. A megyei kórház 9 halottja közül 4 volt fejérvári. A megyei kórház 150 ágygyal rendelkezik. Mult év januáriusára maradt 35 fi, 11 nő összesen 46, felvetetett 1215 fi és 539 nő összesen 1754. Ápolás alatt állott 1800 egyén. Elbocsátva lett gyógyultan 1077, javultan 339, gyógyultatlan 86, elhalt 134, ápolás alatt maradt f. é. január 1-re 164. Ápolási napok száma 38982. Személyzete 4 orvostudor, 7 világi, 11 szerzetbeli ápoló, tisztviselő 2, szolga 5 fi és 4 nő. — *Plossék* Ferenc pénzügyigazgató jelentése szerint az I. és II. oszt. kereseti adó kivételese befejeztetett. Január hó végéig esedékessé vált kincstári követelés a mult évi hátralékkal együtt 514.198 k. 56 fillér. Befolyt 139.419 k. 72 fillér, tehát hátralék 374.778 k. 84 fillér. Zálogolás történt 64 esetben, árverés 70 esetben iratott ki. — A főmérnök, kir. ügyész és tanfelügyelő jelentéseinek tudomásul vétele után az ülés 11 órakor véget ért.

Egy jó családból való tanuló felvétetik Pete Gyula fényképező intézetébe.

SZINHÁZ.

1902. február 11.

Mátyás diák került ma színre a délutáni krajcáros előadásban. A ki attól tartana, hogy tán egységes, jó előadás volt ez, azt kifizetjük a szokás-mondással: olcsó húsnak hig a leve. A mi kis hazafias hangulat lett volna a darabban, azt meg színészeink a rossz vicceikkel kiugrasztották belőle. *Aranyay* egy tutyi-mutyi operett-alakot csinált Czinkó Mihály szerepéből és bár tudott némi hatást kelteni, nem helyesen fogta föl a dolgát. *Kovács* (Czinkotai kántor) tökéletes értelmet vitt a szerepébe. *Perczel* Mari nehézkos volt egy kissé, de hát a szerepe is gyanús alapokra van építve. Hiszi a picit, hogy a kántorné asszonyom a saját jószántából, jóltevő szándékkal vált meg a gyönygyös pártájától; hisz röviddel előtte formálisan szelnek eresztette a nevelt leányát, a miért nem akart egy pénzes-zsákhöz férjhezmenni. *Dulich* Mariska volt ez a nevelt leány; igen kedves, ügyes kiadásban. *Déry* olyan tuljó Mátyás diák volt, miszerint egy pötttyöt sem látszott meg rajta, hogy üres óráiban király is volna. *Déryné* igen meg volt hatva, mert a mondókájából eleinte édes-keveset hallottunk. *Tisztai* sikerült tót diák volt, egyéb semmi.

Este az Eleven ördög-öt adták; de bizony Szalóczy, Fóti meg Tisztay nélkül dögölt

ördög lett volna belőle. *Szalóczy* Irén szeretetreméltóan kedves és pikáns Letóriérés vicmote volt. Elejétől végig (igaz, hogy már a szerepénél fogva is) lelke volt a darabnak. A kis *Fóti* (Marianne) rokonszenves melegséggel fogadta a közönség. Kedves óvációban részesítették, valahányszor a színe lépett, pedig csak akkor volt abban a korhú francia ruhában, mint egy parti-fecske. *Tisztay* (Desperieres) elemében volt, *Perczel* Mari nem. Elég jó volt *Kovács* és nehány mozdulatában *Aranyay* is. Jelen voltak még *Huckstädt* Irén, *Havas* Jenő stb. stb.

Mínthogy utjabban már a páros kocskizátás is lábrakapott, a ma esti előadás után is kifogták a lovat egy cab-ból és — hogy a Péterkükjék el ne vesszék — *Dercsényi Juliskát* és *Rác Gizit*, a két csinos segédszínésznőt kockiztatták meg, ezzel talán egyelőre berelkesztve ezt az ékes sportot. A kijáratnál beszélde is akartak hozzajuk intézni, de hát tán emigy jobban kihüvelykezi mindenki a dolgot értelmét.

1902. február 12.

„Viola, az alföldi haramia. Népszimű. *Havas* Jenő sem tudott jutalomjátékra alkalmasabb darabot választani. Mondhatni üres ház volt. Viola a többihez képest csak szalonbetyár, de még ezt sem tudja *Havas* eléggé jól alakítani; az ő tehetsége egész más zsánere. Az iparkodást azonban, és bizonyos foku sikert el kell ismernünk. *Kovács* kitűnő alakításban mutatta be Nyuzó főbíróit, még a maszkirozásnál is sikerült az ő rokonszenves arcából egy gonosz-lelkű ember arcát formálni. *Perczel* Mari és *Dulich* Mariska egészen jól játszottak, *Aranyay* kissé bizonytalan volt Macskaházi szerepében. *Ferenczy* szépen énekel.

Szál

FRANK BALÁZS

kutmester (I. Öreg-utca 5. sz.)

Elfogad kut-furást ásást, szivattyu-javitást, vízvezeték- és fürdő-berendezéseket. Minden e szakbavágó munkát jutányosan és pontosan végez.

Törlesztéses kölcsönt

5% kamat

Vidéki bérházakra és földbirtokra

szerezek minden előleg nélkül abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket postafordultattal elintéz

és a kívánt törebb felvilágosítást szívesen adja

Sárkány József

1011 post Váci-körút 11.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGI JELENTÉS.

TISZTELT KÖZGYÜLÉS!

A kereskedelmi törvényben és az intézeti alapszabályokban megállapított köteleességünknek megfelelőleg a lefolyt 1901. üzletévre vonatkozó jelentésünket van szerencsénk a következőkben betérjeszteni:
 Az intézet ügykezelését a lefolyt év folyamán rendszeresen ellenőriztük s az ezen irányban kifejtett működésünk alapján megállapíthatjuk, hogy az intézeti ügykezelés minden ágában rend uralkodik.
 1901. évi december 31-én az intézeti vagyonnak leltározását megejtettük, mely eljárásunk folytán azon meggyőződést szereztük, hogy a mérlegszámlán kimutatott értékek megvannak és rendszeresen kezeltetnek.
 Az igazgatóság által előnk terjesztett 1901. évi mérleget valamint a veszteség és nyereség-számlát beható vizsgálat alá vettük s azokat összes tételeiben hűnek és rendesen vezetett és lezárt könyvekkel megegyezőknek találtuk.
 Ezek után az igazgató-tanácsnak betérjesztett jelentésében az 54248 korona és 43 fillér tiszta nyereség felosztása iránt tett javaslatát a magunk részéről is elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk.
 Az előadottak alapján tisztelettel kérjük a t. közgyűlést, hogy a lefolyt 1901-iki üzletévre nézve úgy az igazgató-tanácsnak, valamint az alulírott felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.
 Székesfehérvárott, 1902. február hó 3-án.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Klökner József.

Meisel Ödön, elnök.

Dr. Pataki Ármin.

A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank zárószámadata az 1901. évről.

MÉRLEG-SZÁMLA.

Vagyon.	KORONA		FILL.	Teher.	KORONA		FILL.
Pénzkészlet	124670	51		Részvénytőke	300000	—	
Pénzváltóüzlet értékei	47031	94		Tartalékalap	100000	—	
Értékpapírok:				Rendkívüli tartalékalap	44319	12	
210600 k. 4% magy. koronajáradék	92.	193752.	—	Értékpapír-árkülönbözeti tartalékalap	18209	89	
45000 frt 4% magy. regalekötvény	99.	89100.	—	Rendkezesési alap	100000	—	
48000 k. 4% pesti ker. bank közs. kötv.	97.	48560.	—	Ösztöndíj alapítvány	2000	—	
50000 k. 4% Budapest főv. kölcsöne	88.	44000.	—	Nyugdíjalap	49404	83	
98000 k. 4% magy. agrárbank járadék	96.	94080.	—	Betétek	394313	32	
150 drb. magy. jelzálogbank részvény	445.	66750.	—	Vizleszámított váltók	105020	30	
100 db. magy. lesz. és pénzv. bank részv.	430.	43000.	—	Hitelezők	329829	45	
10 drb. pesti magy. keresk. bank részv.	2400.	24000.	—	Átmenő tételek	55681	53	
56 db. egyes. pesti fővárosi takptr. részv.	2100.	115500.	—	Nyereség	54248	43	
Nyugdíjalap értékpapírjai	48300	—					
Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék	130543	99					
Váltótárca	1077583	12					
Előleg-kölcsönök	155570	—					
Jelzálog-kölcsönök	129900	—					
Adósok, fedezet mellett és folyószámlán	2624010	88					
Intézeti ház	40000	—					
Átmenő tételek	8774	43					
	5102126	87			5102126	87	

Tartozik.

VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA.

Követel.

Tartozik.	KORONA		FILL.	Követel.	KORONA		FILL.
Betét kamatok	168578	90		Kamatok	232235	92	
Vizleszámítási kamat	3616	59		Pénzváltóüzlet nyeresége	2742	80	
Tartalék- és nyugdíjalapok kamata	8419	07		Jutalékok	4013	29	
Kamatadó	16857	89		Értékpapírok adómentes jövedelme	27194	62	
Adó	6346	58		Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék kamata	16732	97	
Fizetések	16140	—		Intézeti ház jövedelme	2407	42	
Költségek	6184	25					
Veszteség váltószámlán	4935	31					
Nyereség	54248	43					
	285327	02			285327	02	

Székesfehérvár, 1901. december 31-én.

Ifj. Zichy János gróf s. k., elnök.

Pápay Nándor s. k., vezérigazgató.

Karl József s. k., h. elnök.

Szilágyi Imre s. k., főkönyvelő.

Almássy János s. k., pénztáros.

Megvizsgáltuk, minden részeiben a fő- és segédkönyvekkel megegyezőknek találtuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Klökner József s. k.

Meisel Ödön s. k., elnök.

Dr. Pataki Ármin s. k.